Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Guțan Vitalie

Dosarul nr. 2ri-473/24
(2-19113458-02-2ri-20092024)

D E C I Z I E

13 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Litvinenco Igor în interesul Lejniova Irinei,

în cauza civilă la cererea de lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu împotriva lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei, lui Meșalchin Serghei cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L.,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 24 iulie 2024, prin care s-a admis cererea lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 17 iulie 2024, lichidatorul „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu a înaintat cerere împotriva pârâților Ostaf Vasile, Lejniova Irina, Didenco Irina, Meșalchin Serghei privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L.
2. La fel, concomitent cu depunerea acțiunii, lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii asupra bunurilor şi mijloacelor financiare ale lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei, Meșalchin Serghei, în mărime de 85919,81 lei.
3. În motivarea cererii a menționat că necesitatea aplicării măsurilor de asigurare reies din acțiunile și inacțiunile ilegale ale fondatorului și administratorului de nedepunere a cererii introductive, de continuare a activității debitorului ce au dus la incapacitatea de plată a acestuia, de tăinuirea documentați, iar cunoscând faptul intentării unei asemenea acțiuni, persoanele nominalizate pot încerca să-şi înstrăineze bunurile personale, situație în care, datorită lipsei masei debitoare la entitatea insolvabilă, creanțele creditorilor validați nu vor putea fi satisfăcute.
4. A susținut că din cauza că administratorul nu a transmis administratorului autorizat

contabilitatea întreprinderii, nu au respectat obligaţia legală de a gestiona societatea astfel încît scopurile, pentru care aceasta a fost constituită, să fie realizate cît mai eficient, nu a dat dovadă de diligenţă şi loialitate suficientă în administrarea întreprinderii precum şi s-a eschivat în mod evident de la onorarea obligațiunilor față de bugetul de stat, sunt suficiente temeiuri de a presupune că administratorul se v-a eschiva de la executarea hotărîrii judecătoreşti fapt ce va face imposibil de a executa actul judecătoresc.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 24 iulie 2024 s-a admis cererea lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu privind asigurarea acțiunii și s-a aplicat sechestru pe bunurile şi mijloacele financiare ale lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei și Meșalchin Serghei în limita valorii acțiunii în mărime de 85919,81 lei până la devenirea definitivă a hotărârii judecătorești.
6. Pentru a dispune astfel, instanța a conchis că prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor şi mijloacelor financiare ale lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei, Meșalchin Serghei în mărime de 85919,81 lei, va duce la evitarea eventualei prejudicieri a drepturilor debitorului, cât și a creditorilor.

Solicitarea recurentului:

7. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 12 septembrie 2024 avocatul Litvinenco Igor în interesul Lejniova Irinei a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 24 iulie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și soluționarea problemei prin respingerea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ca neîntemeiată.

Argumentele părților:

8. În motivarea recursului a menționat că instanța nu şi-a motivat soluţia în partea admiterii cererii de asigurare înaintată de lichidatorul „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Cuculescu Corneliu, ci doar s-a limitat la faptul de a enumera cadrul legal şi principiile/criteriile pur formale, care justifică necesitatea aplicării acestor măsuri de asigurare a acţiunii, fără a intra în esenţa pretenţiilor invocate în cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, fără a le raporta situaţiei de fapt în raport cu pretinsa acţiune.
9. La fel, a menționat că instanţa nu a constatat riscul neexecutării hotărîrii, nu a stabilit nici un echilibru de interes între părţi şi a lăsat fără surse financiare pe pârâţi pentru o perioadă nedeterminată de timp, iar toate argumentele reținute de instanță sunt pur formale şi neîntemeiate, care nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente.
10. A invocat că administratorul „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., care concomitent este şi co-fondatorul companiei, Ostaf Vasile, a decedat la ***** fapt care nici nu a fost verificat de către lichidatorul „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu.
11. A remarcat că anume din această cauză după intentarea procesului de insolvabilitate administratorul nu a ieşit la legătură cu administratorul Cuculescu Corneliu pentru a prezenta actele solicitate prin notificările expediate şi la fel în vederea executării documentelor emise de administratorul autorizat.
12. A criticat concluzia instanței cu privire la faptul că pîrîţii pot încerca să-şi înstrăineze bunurile personale, or în acord cu art. 68 alin. (1) din Legea insolvabilităţii,

administratorul/lichidatorul îşi exercită atribuţiile cu diligența unui bun profesionist, acționând pe propria răspundere.

13. A indicat că măsura asiguratorie sub formă de sechestrare a tuturor bunurilor şi a mijloacelor financiare în mărime de 85919,81 lei, este disproporționat de mare în raport cu interesul urmărit de creditor, iar prin aplicarea măsurilor asigurătorii pe conturile bancare, pentru o eventuală pretenţie neîntemeiată şi tardivă, instanţa a impus recurentul la lipsa surselor financiare pentru supraviețuire.
14. Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării recursului intimații nu au depus referințe asupra recursurilor declarate.

Termenul de declarare a recursului:

15. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol".*
16. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".*
17. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *,,termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii".*
18. În conformitate cu art. 8 alin. (2), (6) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *,,încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege".*
19. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că din lucrările dosarului nu urmează data comunicării încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 24 iulie 2024 Lejniova Irinei.
20. Astfel, Colegiul conchide că recursul declarat de avocatul Litvinenco Igor în interesul Lejniova Irinei la 12 septembrie 2024, se consideră depus în interiorul termenului legal, fapt pentru care decade cerința privind repunerea în termen a cererii de recurs depuse în interesul Lejniova Irinei.

Aprecierea instanței de recurs:

21. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de fond și restituirea spre rejudecare a cauzei, reieșind din considerentele ce succed.
22. Conform art. 356 din Codul de procedură civilă *,,Cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii."*

23. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității *,,procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi."*
24. Conform art. 424 alin. (l) din Codul de procedură civilă *,,Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".*
25. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *,,recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților".*
26. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă „*instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată"*.
27. Conform art. 249 alin. (1) din Legea insolvabilității *,,Odată cu cererea formulată conform art. 248, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul sau, după caz, comitetul creditorilor poate cere instanţei de insolvabilitate să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform art. 248. Cererea de măsuri asigurătorii poate fi formulată şi ulterior introducerii acţiunii prevăzute la art. 248."*
28. Potrivit art. 174 din Codul de procedură civilă *,,la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.".*
29. În temeiul art. 175 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă *,,În vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174".*
30. Conform alin.(2) a articolului indicat *"judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii".*
31. În conformitate cu art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă *"în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acţiunii."*

32. În acest context Colegiul notează că asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.
33. Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.
34. Astfel, Colegiul relevă că la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
35. În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului. Depăşirea scopului asigurării acţiunii va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.
36. Aici Colegiul notează că, deși principiile generale de asigurare a cererii în insolvabilitate sunt similare celor din 174 din Codul de procedură civilă, există diferențe esențiale care țin de specificul procedurii de insolvabilitate**.** Măsurile în acest context au un scop mai larg, protejând toți creditorii și prevenind fraudarea masei credale prin tranzacții abuzive sau transferuri suspecte de active.
37. Astfel, Colegiul notează că în situația din față se solicită tragerea la răspunderea subsidiară a lui Ostaf Vasile, administrator și asociat „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Lejniova Irinei, Didenco Irinei, a lui Meșalchin Serghei, asociația a debitorului insolvabil, cu dispunerea încasării în mod solidar a sumei în mărime de 85 919,81 lei.
38. Prin cererea de asigurare lichidatorul „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii asupra bunurilor şi mijloacelor financiare ale lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei, lui Meșalchin Serghei, în mărime de 85919,81 lei, motivând, în esență, necesitatea aplicării acestora prin acțiunile fondatorului și administratorului.
39. Totodată, din lucrările dosarului urmează certificatul de deces ***** din care rezultă că Ostaf Vasile, administrator și asociat a „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L. în procedura falimentului simplificat, încă la ***** a decedat.

40. În această ordine de idei, Colegiul constată că instanța a aplicat măsuri de asigurare în raport cu o persoană decedată, lipsită de capacitatea de folosință.
41. De asemenea, instanța a aplicat măsuri de asigurare a acțiunii față de asociații Lejniova Irina, Didenco Irina și Meșalchin Serghei în lipsa unei argumentări din partea lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu cu privire la acțiunile acestora, or, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare este pusă pe seama solicitantului.
42. Colegiul consideră că situația descrisă supra denotă faptul că instanța de fond nu a verificat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, omițând aspectul dat. Or, instanța de fond trebuia să verifice şi să dea apreciere corespunzătoare tuturor împrejurărilor sus menționate.
43. Colegiul conchide că aspectul abordat supra a fost ignorat de instanța inferioară, iar instanța de recurs este în imposibilitatea de a o corecta, motiv din care cauza necesită rejudecare.
44. Respectiv, ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectiva omisiune de procedură, or instanța nu poate lipsi părțile de un grad de jurisdicție pentru examinarea chestiunii respective în fond, Colegiul civil concluzionează asupra necesității admiterii recursului, casării încheierii și remiterii cauzei spre rejudecare în fond, în același complet de judecată.
45. Din aceste raționamente, conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Litvinenco Igor în interesele Lejniova Irinei.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 24 iulie 2024, emisă în cauza civilă la cererea lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu împotriva lui Ostaf Vasile, Lejniova Irinei, Didenco Irinei, lui Meșalchin Serghei cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., prin care s-a admis cererea lichidatorului „DUMDRAG-CONSTRUCT" S.R.L., Cuculescu Corneliu cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, restituind cauza pentru rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Ala Malîi

Roman Pascari